HANDLA KLOKT GÖR FYND HOS "BÖCKER & PAPPER"

1000-tals vackra RAMAR utsäljes!

Ramen till julklappstotot finner Ni i vårt synnerligen stora och vackra urval av moderna fotoramar. Vår sortering är i starkaste grad varierande. Förnämliga arbeten i trä, metall och skinn till priser utan konkurrens. Här några få exempel:

Trä 18×24 1:75 Metall 18×24 2:- Skinn 18×24 8:- Mocca 18×24 12:-

Julens stora BOKMARKNAD

275.000 bra och billiga böcker utsäljas till en bråkdel av vad de kostat. 50—70 % nedsättning. Obs! Endast nya, fräscha exemplar. Religion, Historia, Biografi, Memoarer, Konst, Reseskildringar, Jakt, Detektiv- och Äventyrsromaner, Handböcker. Barn- och Ungdomsböcker. Sagoböcker. *En verklig fredagsrea för alla bokälskare. Begär katalog.*

Specialerbjudande!
Konstnärliga reproduktioner i vackra ramar

Av Zorn, Liljefors, Fjæstad, Bruno m. fl., säljes till oerhört nedsatta priser.

Vidstående Zorn med förnyad ram i storlek 30×40 cm endast 15:—

Övriga tavlor i storlekar från ca 40×60 cm 27:50

En verkligt välkommen julklapp!

Elegant ALBUM

vackra gästböcker, representativa skrivunderlägg, flotta telegrampärmar. Stort urval och i alla slags utföranden: skinn, läderimitinne, klot, kartong etc. Priser från 40 öre, 75 öre, 1:-, 3:-, 4:-, 5:-

Nya, roliga P JSSEL

för gamla och unga i hälleuvel i alla prislägen.
Svenska och amerik. SPELKORT.

RESERVOARPENNOR
Tidigare priser nedsatta 10-40 %

OBS!

EVERLAST gennon som lär kosta 12:— bortlunsta nu för 7:20

SPINK, pennon med den moderna forpeftsmen och clip. Har kostat 17.50 nu 10:50

HOLLYWOOD, kvalitetspennon med kulunsk som skriver 2 år i sträck. Har kostat 25:— nu 17:50

EBERHARD FABER, en magnifik lyxpenna med 14 karats guldbur och högeffektiv kulspets. Har kostat 57.50 nu endast 57:—

Dessutom massor av andra fynd. Kom i tid medan urvalet är störst. Order expedieras även mot postförskott!

A/B BÖCKER & PAPPER
KUNGSGATAN 18 (VID RIGOLETTO)
NORDENS STÖRST A I SIN BRANSCH!

D·N
14/12 1947

Ledmotiv i USA:s politik

För det stora flertalet européer utanför fattzonen står det i dessa dagar klart att USA, och endast USA, kan och vill effektivt stödja Europas ekonomiska återuppbyggnad och värna dess politiska frihet. Men även inom kretsar utanför kommunister och kommunistsympatisörer är det icke ovanligt att man, följande en alltför mänsklig benägenhet, misstänkliggör hjälparens motiv. Det är blott egoism som driver amerikanerna, säger man, och därför har Europa ingenting att tacka för. Snarare bör tjänsterna mottas med den irriterade kyla som det är naturligt att visa en påträngande och självisk långivare.

Vad beträffar Marshallplanen är det framför allt en kortfristig egoistisk synpunkt som förklarar vara väsentlig för amerikanskt handlande. USA påstås vara tvungget att exportera för åtskilliga miljarder om året, om det inte får leverera varor mot kontant betalning, måste det åke på kredit. Denna bild av läget i USA är, på den punkten finns intet tvivel, nära nog totalt felaktig. USA:s export omfattar blott några få procent av landets produktion, den har för amerikanerna endast en bråkdel av den betydelse som den svenska exporten under någorlunda normala tider har för svenskarna. De produkter som går eller är avsedda att gå i export kunde med lätthet uppsugas av den inhemska marknaden, antingen genom en statligt dirigerad förbättring inom vissa eftersatta områden eller genom en allmän, i den fria handelns tecken genomförd ökning av konsumtionen. USA:s kortfristiga intresse talar inte för Marshallplanen, tvärtom. Det framgår likt av att genomförandet av denna plan anses förutsätta nya ransoneringar och befaras medföra en skärpt prisstegring. Endast ett fåtal på Europa inriktade exportvaror kan från denna synpunkt se Marshallplanen som en fördel.

De avgörande motiven, så sammanfattade att man knappast kan särskilja dem, är det längfristiga intresset och viljan att hjälpa Europa. Intressesynpunkten är främst den för oss alla gemensamma: ökat välstånd och en ny blomstring av den mellanfolkliga handeln främjas inom hela världen genom att Europa kommer på fötter, genom produktivitet och stabilitet i de europeiska staterna. Detta intresse är så allmänt att det egentligen är oriktigt att kalla det „ett amerikanskt intresse" det framstår som sådant därför att endast USA kan hjälpa, men är i själva verket ett världsintresse liksväl som fredens bevarande och de internationella motsättningarnas avveckling. Därjämte har Marshallplanen — genom att Ryssland ställt sig utanför — kommit att framstå som ett medel att hindra kommunistisk expansion, men detta var icke den primära tanken, eftersom Marshall ursprungligen utgick även från rysk medverkan.

Denna intressesynpunkt — om den nu skall kallas en sådan — skulle säkerligen inte bli avgörande, om den inte eggades av och förenades med viljan att hjälpa. För miljoner amerikaner, liksom för många svenskar, är nödtillståndet i stora delar av Europa en pina, och man längtar att lindra lidandet. Denna tanke uppbär icke blott själva hjälpåtgärden, utan präglar också alltigenom dess utformning. Tror någon att en diktaturregim av nazistisk eller kommunistisk anstt skulle handla som den amerikanska demokratin nu gör? Är vi icke alla övertygade om att en sådan regim skulle ha begagnat situationen till en hänsynslös expansions- och maktpolitik, till framförandet av rent territoriella anspråk liksväl som fordringar på något slags överhöghet gentemot de hjälpta staterna?

På resonemang som dessa svarar ofta att folken blott handlar i eget intresse; därmed vill man avklippa debatten. Detta betraktelsesätt, belåtet karaktäriserat som realistiskt, är lika naivt som tanken att de enskilda människorna blott följer sina egna intressen. Antingen måste då menas att inga motiv finns utom egoismen, eller också inräknas de mest skilda skäl till handlandet under begreppet intresse. Att viljan att hjälpa andra är av betydelse för folken liksväl som för de enskilda kan dess bättre inte betvivlas. Då svenskarna hjälpte Finland under vinterkriget var det inte bara av beräkning, utan också av medkänsla. Men inom alla folk söker man tro och bevisa att uppoffringen är motiverad även ur intressets synpunkt; man vill tro att det goda också är det nyttiga och det nyttiga det goda.

I fråga om USA:s politiska ställningstagande är förhållandet likartat. Man fruktar ett kommunistiskt, av Ryssland behärskat Europa — det är intressesynpunkten. Men man vill icke bevilja denna fara genom ett krig; man vill vidare hjälpa Europa av känsla för de hotade staternas självständighet — det är moraliska eller idealistiska synpunkten. På amerikanerna verkar det därför lätt grotesk då representanter för Europas stater säger sig välja bli mediare mellan Ryssland och USA. Konflikten mellan USA och Ryssland beror till stor del på att USA uppträder till de fria europeiska staternas försvar. Hur skall dessa stater kunna medla mellan den makt som hotar deras existens och den makt som är det viktigaste skyddet för deras tillvaro?

För kommunisterna i alla länder måste, det är sant, denna tanke vara oförståelig. De försäkrar oss att Ryssland endast strävar efter att skydda vår och andra länders frihet och självständighet. För några år sedan förklarade de på samma sätt att Ryssland önskade frihet och självständighet för de baltiska staterna, Polen, Jugoslavien osv. Nu säger de att dessa stater genom att inlemmas i eller behärskas av Ryssland vunnit frihet och självständighet. Om man anser att frihet är detsamma som ryskt välde, är därför deras reaktion mot USA:s politik fullt konsekvent och riktig. Det är endast uttrycksättet som ter sig en smula egendomligt.

Att intressesynpunkter är väsentliga i amerikansk politik förvånar ingen. Men att viljan att hjälpa, och i synnerhet att hjälpa Europa, är ett motiv utan vilket denna politik icke kan förstås tycks förvåna många. Det är en dum förvåning. Två tredjedelar i amerikansk opinion förklarar saken. Det ena är tron på frihet och folkstyrelse, framvuxen under kolonialtiden och frigörelsekampen mot England, stärkt och beseglad genom hundrafemtio år av erfarenhet och uppfostran, av världshistoriska ingripanden i stormakternas kamp. Det andra är invandrarnas känsla för det land från vilket de kommit eller härstammar. Ingen betvivlar exempelvis amerikasvenskarnas lojalitet mot eller rättare uppgående i det amerikanska samhället. Men ingen blir heller betvivla att svenskättlingarna — likaväl som deras landsmän från Norge, England, Irland och Italien — bevarar en känsla för "det gamla landet" som gör dem villiga till insatser för detta lands trygghet och frihet. Att USA är ett sammansmält Europa blir i dagens situation borgen för de splittrade europeiska folkens självständighet.

Asfaltskalden Nils Ferlin får äga åker och äng

tack vare regeringens nåd och smak. Det organ som närmast svarar för den Skölld—Bramstorpska jordlagen hade inte vinst sådan förståelse för posins behov — skog och badstrand var dess högsta bud. Fallet kastar ett grant ljus över lagstiftningens absurditet. Den kom till efter danskt mönster för att skydda jordbruket mot kringstående spekulation i småvärden. Som hinder för fredagtida kapitalutlöförsel åt landsbygden är den meningslös. Danskarna med sin högt utvecklade jordromantik har redan vänt. Det är på tiden att vi följer exemplet. Samtidigt kan vederbörande fundera på visheten att inte låta en margarinfabrik arrendera kronojord för odling av oljeväxter. Av alla monopol torde inget vara mer utvecklingshämmande än monopol på målforskning.

Dagens bok: Lancelot Hogben
Vetenskap för alla
"När man tänker på att en enda man gett ut "Vetenskap för alla", lät vara att han fått en del värdefull hjälp i den svenska upplagan, då tar man av sig sin filthatt, står den i marken och bockar sig djupt för Mannen bakom Verket."
Professor Knut Lundmark i Arbetet
25:—, inh. 30:—
Morgondagens: EKONOMISK TEORI OCH POLITIK
KF:s bokförlag

Enigheten i försvarsvilja hos de tretton utredarna

är lika påtaglig som oenigheten om konsekvenserna. Där skiljer man sig inte bara i fråga om kostnadsramen, värnpliktstid och enskaka förband. Också den principiella fördelningen av personella och ekonomiska resurser har ställts under verklig debatt i ett antal särskilda yttranden. Detta gäller inte minst medlemmarna i den majoritet som "samlats" kring en konventionell kompromiss inom en ram på 810 miljoner. Några av de centrala frågeställningarna för dessa "majoritetsreservanter" återges i dagens tidning. Anledningen att detta viktiga material för allmänhetens eftertanke och diskussioner kommer i efterhand är tvivelsutgen att det icke distribueras i tillfredsställande skick på samma gång som kommittéförslaget och de mer konventionella stryktrandena. Skrattet bäst kommer till sist, och det är väl ur den synpunkten möjligtvis till diskussion. Den har nått ut med ett förnuft redaktioner över hela linjen. Ur utredningsmaterialet är detta naturligtvis den bekvämaste lösningen, men är det den enda tänkbara? Är det ens på längre sikt den billigaste?

Hela uppbyggnaden av kommittéförslaget kritiseras av Ny Dag (k):

Organisationen har inte nedskurits så att den svarar mot den försvarspolitiska kostnadsramen. I stället bygger den till stor del på under krigsåren anbragte motorelementer, varför den om en stor del urholkas, såvida inte åtskilliga och stora motorisationskrav utanför kostnadsramen beslutas. Detta är en stor svaghet i förslaget. Då försvarskommittén räknar med bevarad fred under en icke alltför kort framtid, hade det varit mera logiskt att från början, när nämndsbehoven för ett nytt krig är minst, skära ner organisationen kraftigare för att sedan vid förstämnde freds tillfälle göra den elastisk.

Motivet för att den kommunistiske representanten likväl kunde biträda majoritetslinjen uppges vara en önskan att avvärja risken för "samling" kring en högre kostnadsram. Det övertygelsens stöd som den Lewinssonska samlöverenskommen fått umbära från de redan citerade kvarteren lämnas icke heller av reservtingspressen, i dagens Morgon-Tidningen (e) börjar med en honnör åt själva strävandet:

Högern orkade inte med självövervinnelsen att avstå från sin ursprungliga taktik att söka verka försvarsvänligare än alla andra. Men kommittéförslaget utgör en kompromiss mellan övriga partier och borde därför tvåda ut i livet med goda förutsättningar att bli en lösning, som samlar både riksdagens flertal och opinionen utanför denna. Krigsfrest existerar knappt längre. Det är bäst att förtaga sig.

När regeringsorganet gått igenom ett antal diskussionspunkter växlar det emellertid över på en av de kritiska linjerna:

Regeringen avstår som bekant att förelägga den stundande riksdagen proposition. Alla skäl talar för att man inte låter fast sig så blott att ändringar i det hela utrikespolitiska läget och utvecklingen inom försvarsmedlens område icke kan beaktas. Både i betänkandet och reservationerna utvecklas liknande synpunkter. Enligt vår mening kommer de från med särskilt styrka i folkmotionen Elon Andersmos och socialdemokraten Sven Andersson gemensamma yttrande. Detta understryker, liksom von Heland och Herbergs uttalanden, det demokratiskt försvarets princip, och från är vill om maktövertygelsens denna princip inte lämnar fort dörr att detta problem nu knappthändigt. Det är svårt att förstå, att det under nu rådande läget från andra världskriget, men mycket pekar på att ett land som Sverige med dess utsträckning och strukturer har sin chans i ett djupfrysvar, vars desentralisering möjliggör ett självständigt handlande i likgen, där central ledning icke är möjlig.

Den upplösning som härmed redovisats pekar fram mot en försvarsdebatt där ingen kommer att bestrida behovet av effektivt försvar, men uppfattningarna om vägen till effektivitet blir många.

OFFICIELLT

Lotsstyrelsen. Lotsstyrelsen har beviljat kassören hos styrelsen B. G. A. Graaf avsked med utgången av april 1948.

Fängvården. Fängvårdsstyrelsen har antagit fröken Dorrit Carlsson till socialassistent på Långholmen.

Länsstyrelserna. Till länsassessorstjänsten på landskansliet i Blekinge län har länsstyrelsen på förslag uppfört länsnotarierna O. A. Nilson, Karlskrona, K.-E. Jonsson, Gävle, och A. B. G. Geijer, Karlstad, i nämnd ordning och med förord åt Nilson.

Läkarna. Medicinalstyrelsen har förordnat läkaren G. Westlin och lektorn läkaren J. Karlsmo att från årsskiftet och under vakans uppehålla vakanta underläkartjänster vid Malmö stads sjukhus.

— Leg. läkaren Kerstin Uhrus, Stockholm, har förordnats att under tre år vara andre underläkare vid Sollefteå lasarett.

— Leg. läkaren Sven Svensenrud skall fortfarande till 1 december nästa år tjänstgöra som andre underläkare vid Skellefteå lasaretts kirurgiska avdelning.

— Leg. läkaren Torbjörn Gottlieb är under tre år tredje underläkare vid Karlstads lasaretts medicinska avdelning.

— Leg. läkaren Nils Holstein skall under tre år tjänstgöra andre underläkare tjänsten vid Kristinehamns lasarett.

— Leg. läkaren C. F. Arosenius har fått begärt entledigande från förskiftet från tjänsten som underläkare vid Romanäs sanatorium.

Apotieket. Medicinalstyrelsen har förklarat examinerade apotekarna B. V. Lubelin, O. S. A. Grimelius, H. J. Hellström, A. Modéer, B. G. T. Nemmer, P. B. Olsson och Anna Ulla Pettersson för legapotekare.

— Som förre kassörinne har förklarats fröken Maria Nilsson, Gamla Ingrid Nyqvist, Linda Karin Törnblad, Maud Trofors och Ingegerd Marianne Vinsterö.

— Apotekare U. Evert Boba har förenkallat sin ansökan till apotekarprivilegiet i Torsberg.

Postverket. Postassistent T. E. Fischer i Lidköping erhåller hos generalpoststyrelsen ny ansökt med pension från 1 juli nästa år.

— Postdirektören beslut att konstituera byråsekreterare K. R. A. Karlsson till överkontrollör med placering tills vidare vid postdirektionen i Övre norra distriktet har överklagats av kontrollör K. E. Tunelius i Boden.

Telegrafverket. Kontrollör O. W. Blomqvist, Stockholm, har beviljats avsked från 1 februari nästa år.

Universiteten. På förslag till den efter professor Helge Nelson lediga professuren i geografi vid Lunds universitet har större akademiska konsistoriet uppfört docenterna E. Ljungner, Uppsala, samt K. E. Bergsten och S. Björnson, Lund, i nämnd ordning.

Läroverken. Följande lektorstjänster söks av:

i modersmålet vid Lidingö läroverk av lektorerna N. Odeen, Karlskrona, och A. K. Sjöding, Göteborg, docent P. V. Wieselgren, Lund, adjunkterna B. Tarschys och P. J. Fribert, Stockholm, och N. Sylvan, Gävle, samt fil. dr G. E. V. Sahlberg, Karlskrona;

i latin och grekiska vid Lidköpings läroverk av fil. dr Maime Hallén, Uppsala, samt i latin och grekiska vid Malmö läroverk av lektorerna C. E. Holm, Haparanda, och H. S. Lysell, Uddevalla, docent K. E. A. Andrén, Lund, adjunkt K. A. Nordh, Härnösand, samt fil. dr nu P. A. Hellén, Trelleborg, N. Kullendorff, Örnsköldsvik, A. J. Pehrson, Göteborg, och Maime Hallén, Uppsala.

— En adjunktur i engelska och franska vid Katedralskolan i Lund söks av adjunkt N. Fleischmann, Linköping, docent B.

Två naturskildringar med utsökta bilder

Lågorna preparerar till luftisk.

KARLSÖARNA
En skildring av natur, fågel- och växtvärlden på Stora och Lilla Karlsö, 80 helsidebilder, varav 6 i färg.
Pris: häft. 16:—, inb. 24:—

FRÅN HAVSBANDET TILL INLANDET
160 helsidesbilder från naturen, behyggelsen och folklivet i Roslagen. Enastående fotografier och förträffliga bildreproduktioner skapa en naturskildring av västkustvänner, naturälskare och fotografintresserade.
Pris: häft. 16:50, inb. 22:50

Vingla med Stornäset i bakgrunden.

PRESENTBÖCKER AV BESTÄENDE VÄRDE.
Båda utförda i koppartryck med fotografier av Nils J. Nilsson.
Nordisk Rotogravyr

PRESSGRANNAR

Pressdebatten kring försvarskommitténs förslag har inletts. Flertalet röster i denna första omgång lyrtkar sig på att karaktärisera betänkandet och dess reservationer utan att ta direkt ställning för den ena eller andra linjen. Två undantag utgör Svenska Dagbladet (h) och Stockholms-Tidningen (fp), som båda vidhåller sitt stöd för ÖB:s eget förslag, som i stort sett betydde "vinka och se". Den tongivande högertidningen skriver:

Kommittén erkänner själv nödvändigheten av tilläggsanslag under perioden för att organisationen icke skall bli ett skal utan kärna, och den otillräckliga materielförnyelsen är en huvudpunkt i de skriftliga yttranden, som icke mindre än åtta av kommittens fio civila ledamöter, bland dem ordföranden, avgivit. Varför har man då icke i beräkningarna tagit upp det som ansågs som ofrånkomligt? Vadan detta ogenlåtet med en kostnadsram, som inte håller men som ändå läggs till grund för en plan på tio år?

Såsom en militär reservant skriver är denna utredning "planlös under sken av planmässighet". Det förefaller också utslutet att i denna tider, då det enda vissa är en olyckshändande oviss, en ansvarig utredning skulle vilja lägga detta förslag till grund för försvarsfrågans vidare behandling. Diskussionen måste fortsättas, och en god utgångspunkt härför lämnar högerns representant i kommittén, direktör Ewerlöf, i sin avgående reservation, som jämte övriga aktstycken refereras på annat ställe i dagens nummer. Borde icke kommittén vid närmare eftersinnande ha insett, att förhållande skulle ha varit att den, i avvaktan på att sådana klarnat för både vår ekonomiska kraft och det storpolitiska läget, tills vidare avhrutit sin utredning?

Stockholms-Tidningen (fp) tar något större hänsyn till ekonomiska realiteter och skjuter inte fram det utrikespolitiska dagsläget:

Enligt vår mening hade det varit bättre och lyckligare om man utgående från överbefälhavarens förslag i vissa hade inriktat sig på successiva reformer och i samband härmed företagit nödiga ekonomiska begränsningar. I stället har en 10-årsplan presenterats, som är så svårunder att man redan vid dess framläggande förutsäger att den skall omgivnas för den senare hälften av perioden. Otillräckligheten i förslaget framträder inte minst i fråga om materielanskaffningen. De anslag som beräknas härför är så lägliga att kommittén själv synes vara på det klara med att man endast under ett par år framåt kan dra sig fram på detta sätt och att på längre sikt effektiviteten inte kan upprätthållas inom den angivna kostnadsramen.

Svenska Morgonbladet (fp) är inte alls övertygad om hållbarheten i de militära resonemang som de båda nya citerade tidningarna tyr sig till och framhäver en kritik som samtidigt träffar majoritetsförslaget:

Man har inom stora delar av vårt folk den uppfattningen att det militära tänket för sig inom vissa bestämda ramar lär och har mycket svårt att komma utanför dessa. Det är tydligtvis ett stort fel, men då bör det felet bevisas genom en fri, öppen debatt på bred front. Läser man nu vad kommittens militära experter yttrar, så framhåller dessa ingenting nytt. Överste Bondes åsna yttrande är ju i det stora hela ingenting annat än en förkortad upplaga av ÖB:s digra betänkande från i våras. Man tycker vid dock att det nämnfriga kommittéarbetet och konfrontationen med det praktiska, ekonomiska, lekmannamässiget skulle avsätta några självständiga spår i hr Bondes tänkande, men vid läsningen av hans yttrande ser man bara Jung framför sig och Jung Bonde. Då den senare är mycket intelligent officer, är detta beklagligt.

Ett flertal liberala tidningar framhäver i likhet med Svenska Morgonbladet att kommittéförslaget har karaktär av ett provisorium på långt kortare sikt än de angivna 10 åren. Vestmanlands Läns Tidning (fp) sammanfattar:

Huvudintrycket av förslaget är osäkerhet. Vilket inte är att undra på, när situationen är som den är. A ena sidan ett utrikespolitiskt läge som är långt ifrån att få på å andra sidan ett ekonomiskt läge inom landet som bjuder till den största sparsamhet. Dessutom är krigstekniken i ett utvecklingsskede, som inte erbjuder några fasta hållpunkter för ett bedömande, vart det skall barka hän. I denna situation har kommittén förredragit att i princip låta försvaret förbli ungefär som det är och i praktiken tunna ut det efter sparsamhetens krav.

Också från konservativt håll höjs en röst av allmänt kritisk art, nämligen i Osgöta Correspondenten: